Mavzu:Erkin Vohidovning “Ruhlar isyoni”dostoni

Adabiyot

Abdukadirova M.M.

Reja:

- Erkin Vohidov hayoti va ijodi haqida ma’lumot.
- Erkin Vohidov she’riyatining g‘oyaviy-badiiy xususiyatlari.
- Erkin Vohidovning “Ruhlar isyoni” dostoni.
- Erkin Vohidov hajviyoti.

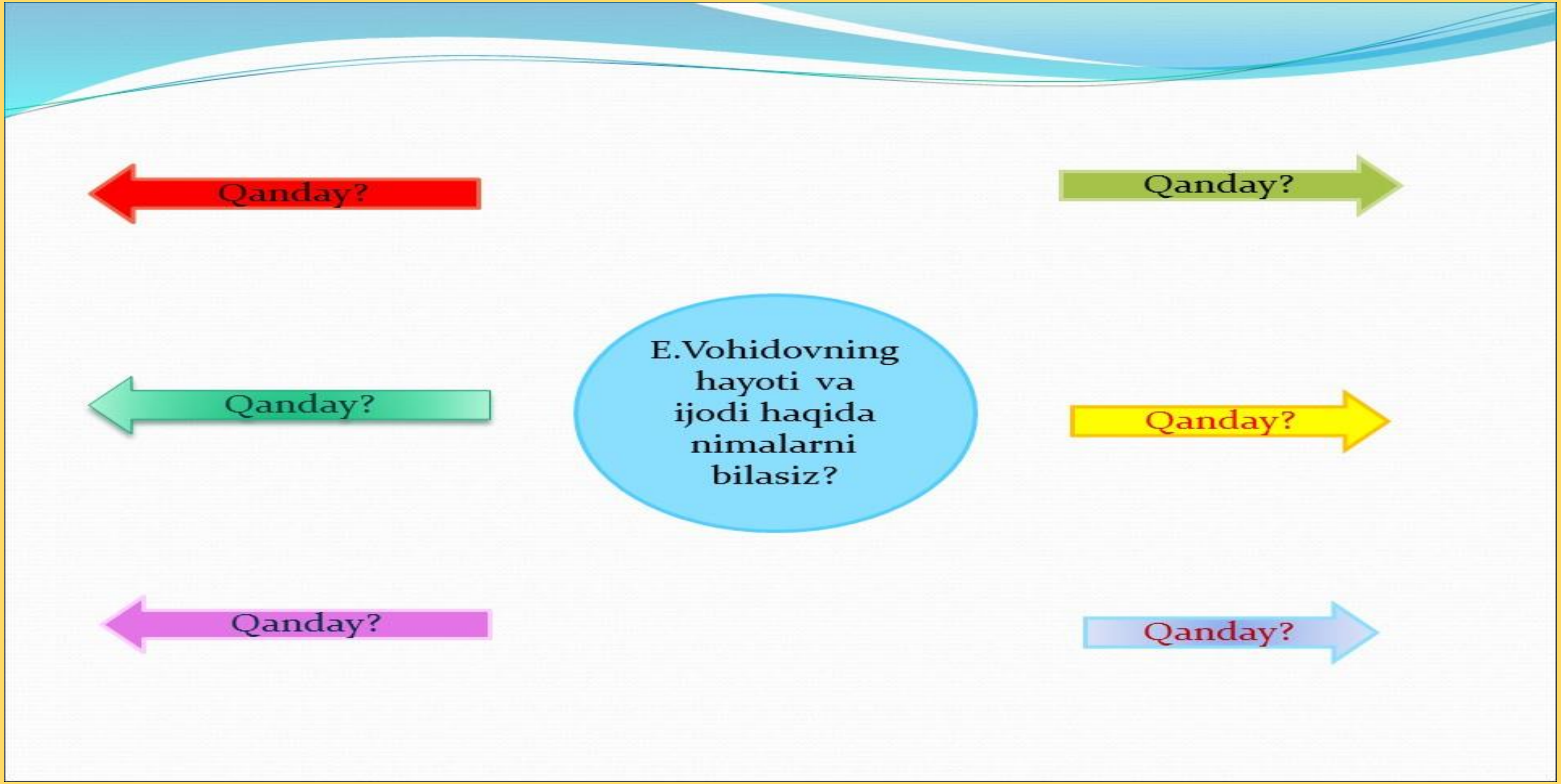
Qanday?
Qanday?
Qanday?
E.Vohidovning hayoti va ijodi haqida nimalarni bilasiz?
Qanday?
Qanday?
Qanday?

Shoir lirikasi

Erkin Vohidov publitsist, dramaturg, dostonnavis sifatida barakali ijod qilgan bo‘lsa-da, avvalo, u lirik shoir sifatida adabiyotga kirib kelgan, xalqimiz qalbidan ham nafis, ham dolg‘ali, ham isyonkor she'rlari orqali joy olgan.

Shoirning ijodi bahs-munozaralar ichida kechdi. Shoir o‘z qo‘lidagi qurol - she'r, uning tabiati va shoirning el-yurt oldidagi burchi-vazifasi xususida ko‘p o‘yladi, she'r va shoir haqidagi qarashlarini bayon etdi. Shoir “Saylanma”siga kirgan she'rlar bu boradagi fikrlarimizni tasdiqlaydi.

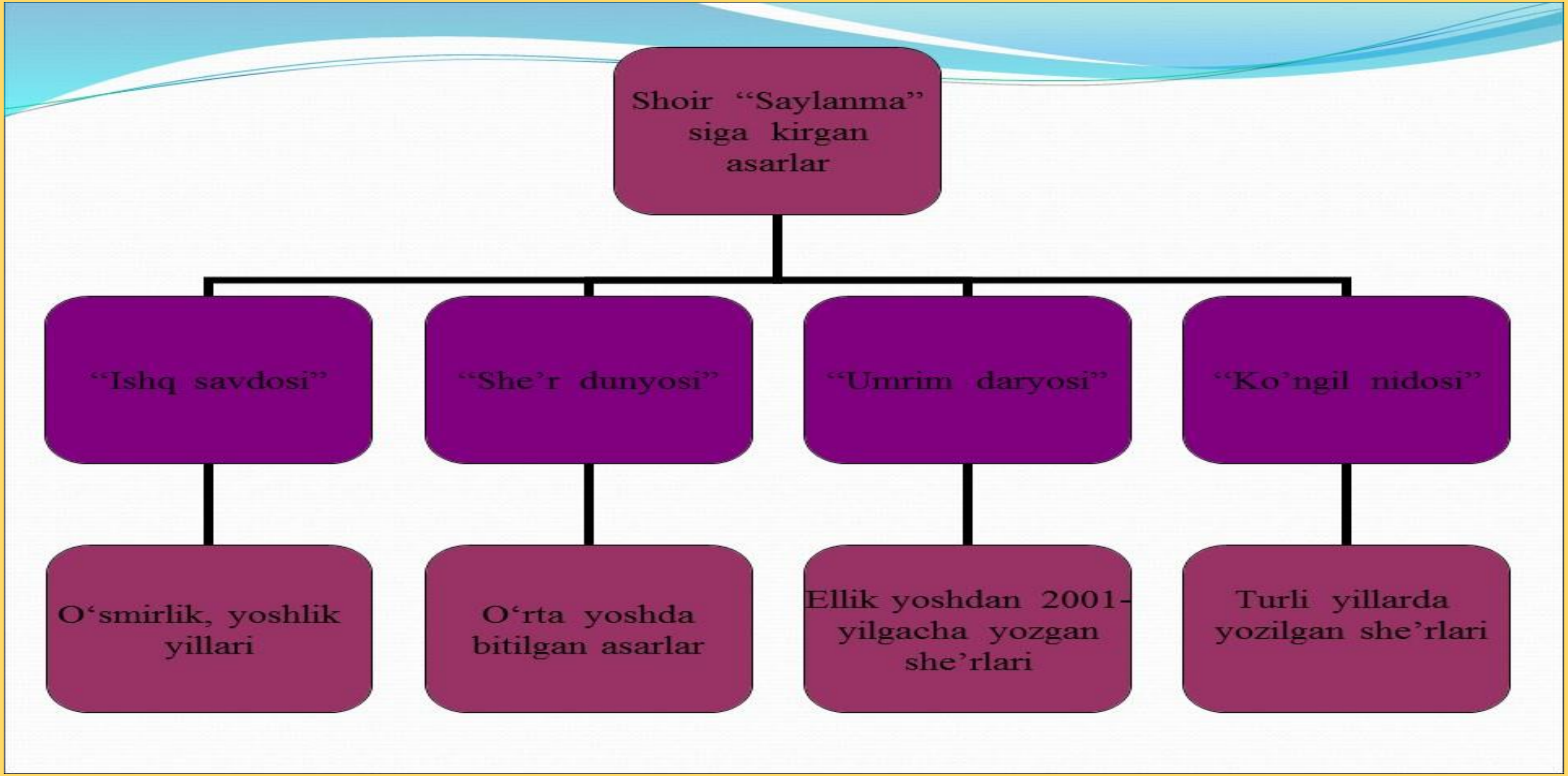

Shoir "Saylanma" siga kirgan asarlar
"Ishq savdosi"
"She'r dunyosi"
"Umrim daryosi"
"Ko'ngil nidosi"
O'smirlik, yoshlik yillari
O'rta yoshda bitilgan asarlar
Ellik yoshdan 2001-yilgacha yozgan she'rlari
Turli yillarda yozilgan she'rlari

“Ishq savdosi”

“She’r dunyosi”

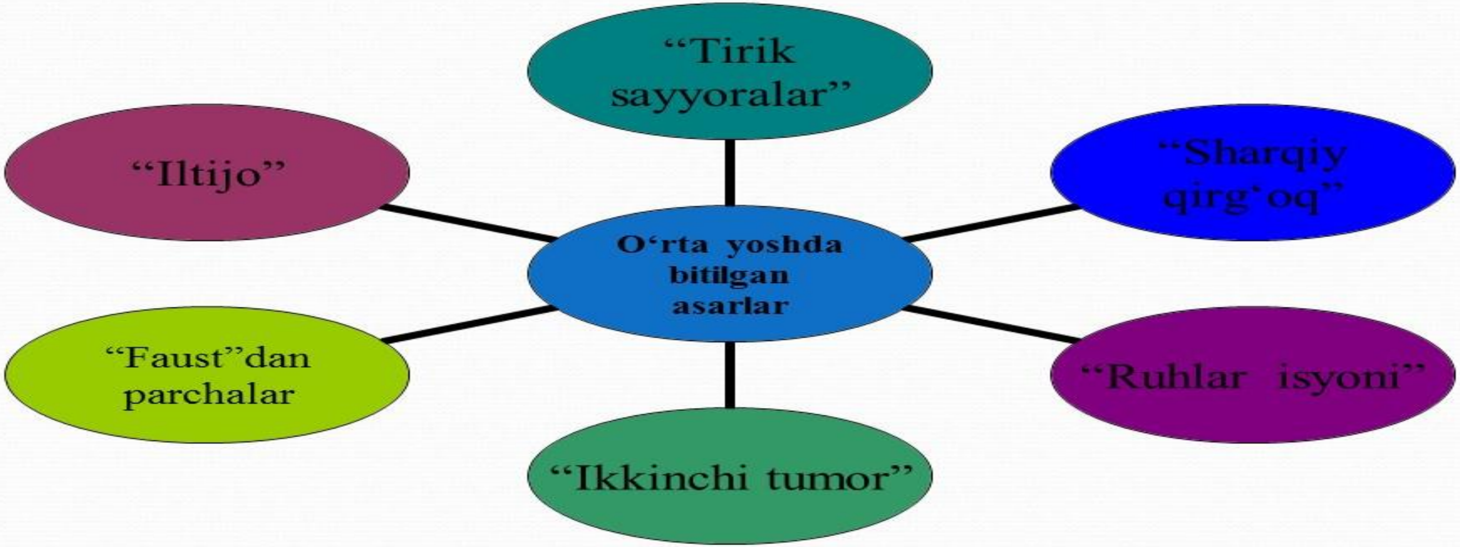

"Umr daryosi"

"Bedorlik"
"Shavqu Armonim g'azal"
"Hajv daftari"
Ellik yoshdan 2001-yilgacha yozgan she'rlari
"Dog'istonim" kitobidan
"Subhi sodiq"
"Bolaligim-bozorim"
"Istambul fojiasi"

70-80-yillarga kelib shoir sevgi, hayot kuychisigina emas, ko'proq hayotning , inson qalbining badiiy tadqiqotchisi sifatida ko'rina boshladi. Ayniqsa bunday holat "Hozirgi yoshlar", "Sirdaryo o'lani", "Arslon o'ynatuvchi" she'rlarida, "Ruhlar isyoni" dostonida yaqqol namoyon bo'ladi. "Ruhlar isyoni" dostoniga bengal shoiri Nazrul Islomning hayoti, fojiali qismati asos qilib olingan. "Otashin bengal shoiri Nazrul Islomning qahramononа va fojiali taqdiri ko'pdan meni hayajonga solib kelar, u haqda biror narsa yozish xayolida yurardim", deb yozadi muallif. Shu tariqa u shoir hayotini sinchiklab o'rgandi, uning hayotiga oid faktlar bilan tanishdi

Shoirni, ayniqsa, faqat o‘z joni tinchini o‘ylandigan, jur’atsiz, qo‘rqoq, munofiqlar aqidasi tashvishga soladi. Haqsizlikni ko‘ra-bila turib indamaslik, loqaydlik xiyonatdir. Afsus, u jaholat tufayli karaxt, ko‘r-u karga aylangan olomon ta’qibiga uchraydi: shoirni g‘alayonning sababkori deb ataydilar. Shu tariqa el uchun jonini, jahonni berishga tayyor fidoyi shoir el dushmaniga aylanadi, hibsga olinadi.

Dostondagi Nazrul Islom qismati, unga daxldor rivoyatlar, shoirning ehtiroslarga to‘la o‘y-mushohadalari bilan tanishar ekansiz, asarni yozishdan maqsad faqat bengal shoiri hayoti, Hindistonda kechgan voqealar, qadim rivoyatlarni hikoya qilishdan iborat emasligini sezib, his etib turasiz.

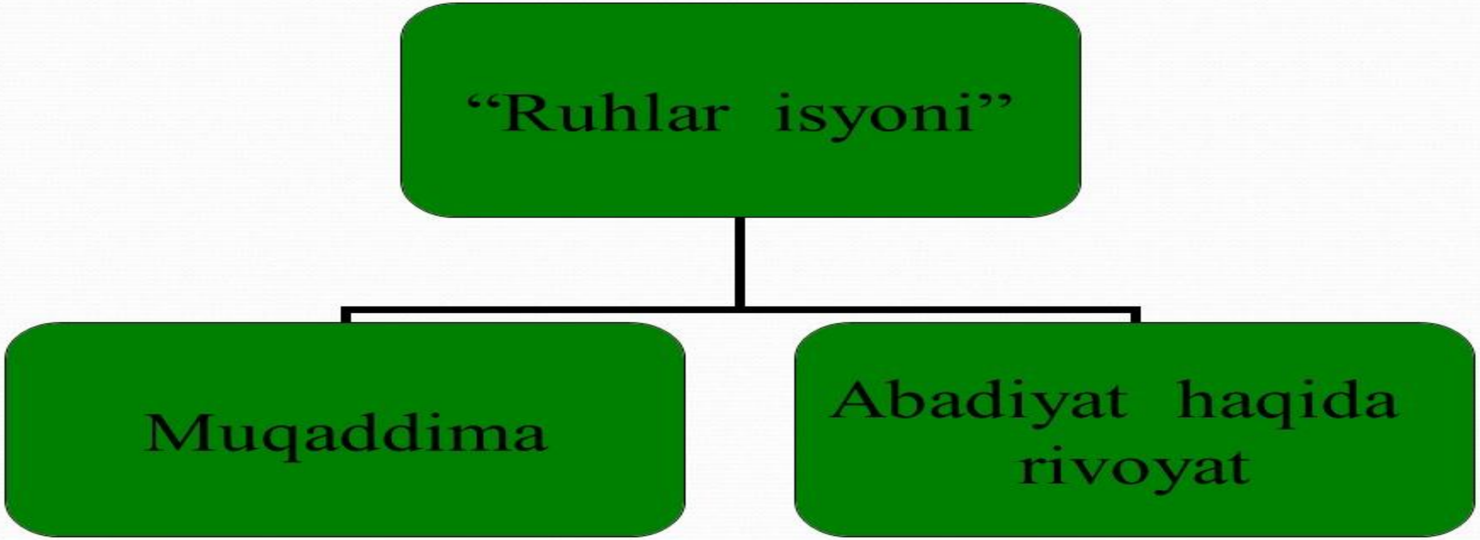

“Ruhlar isyoni”
Muqaddima
Abadiyat haqida rivoyat

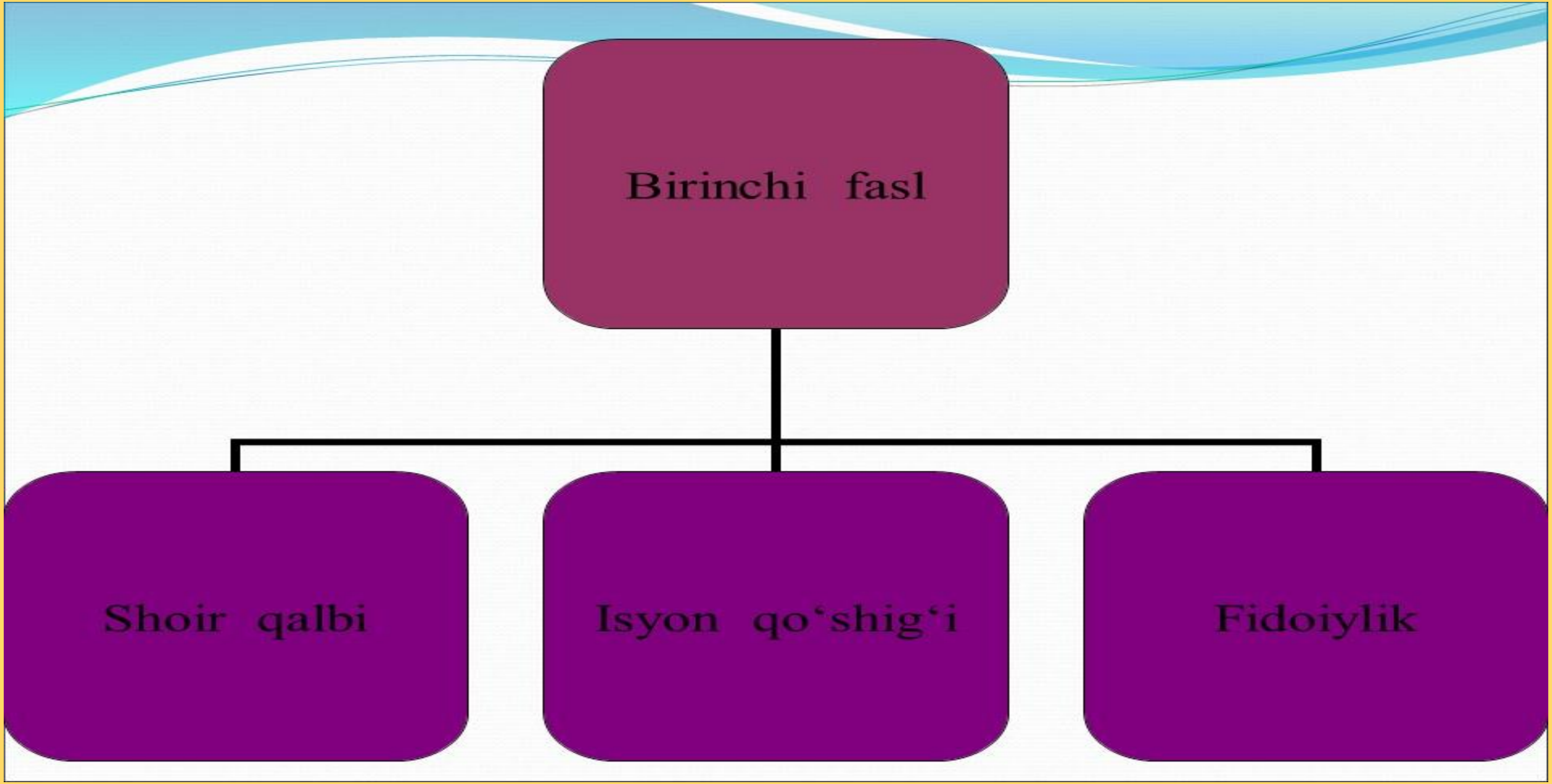
Birinchi fasl
Shoir qalbi
Isyon qo'shig'i
Fidoiylik

Ikkinchi fasl

- G‘alayon
- Jaholat to’g’risida rivoyat

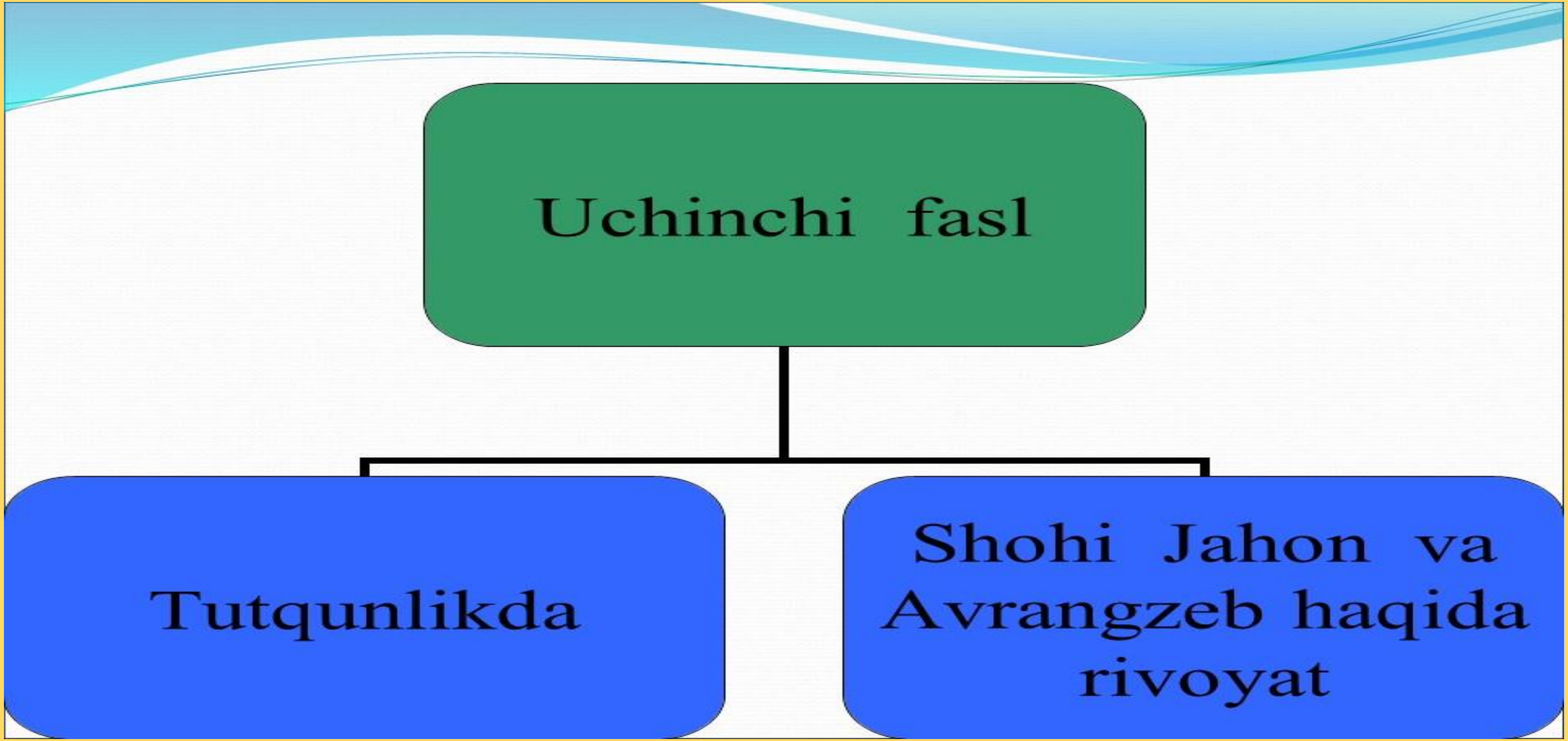
Uchinchi fasl
Tutqunlikda
Shohi Jahon va Avrangzeb haqida rivoyat

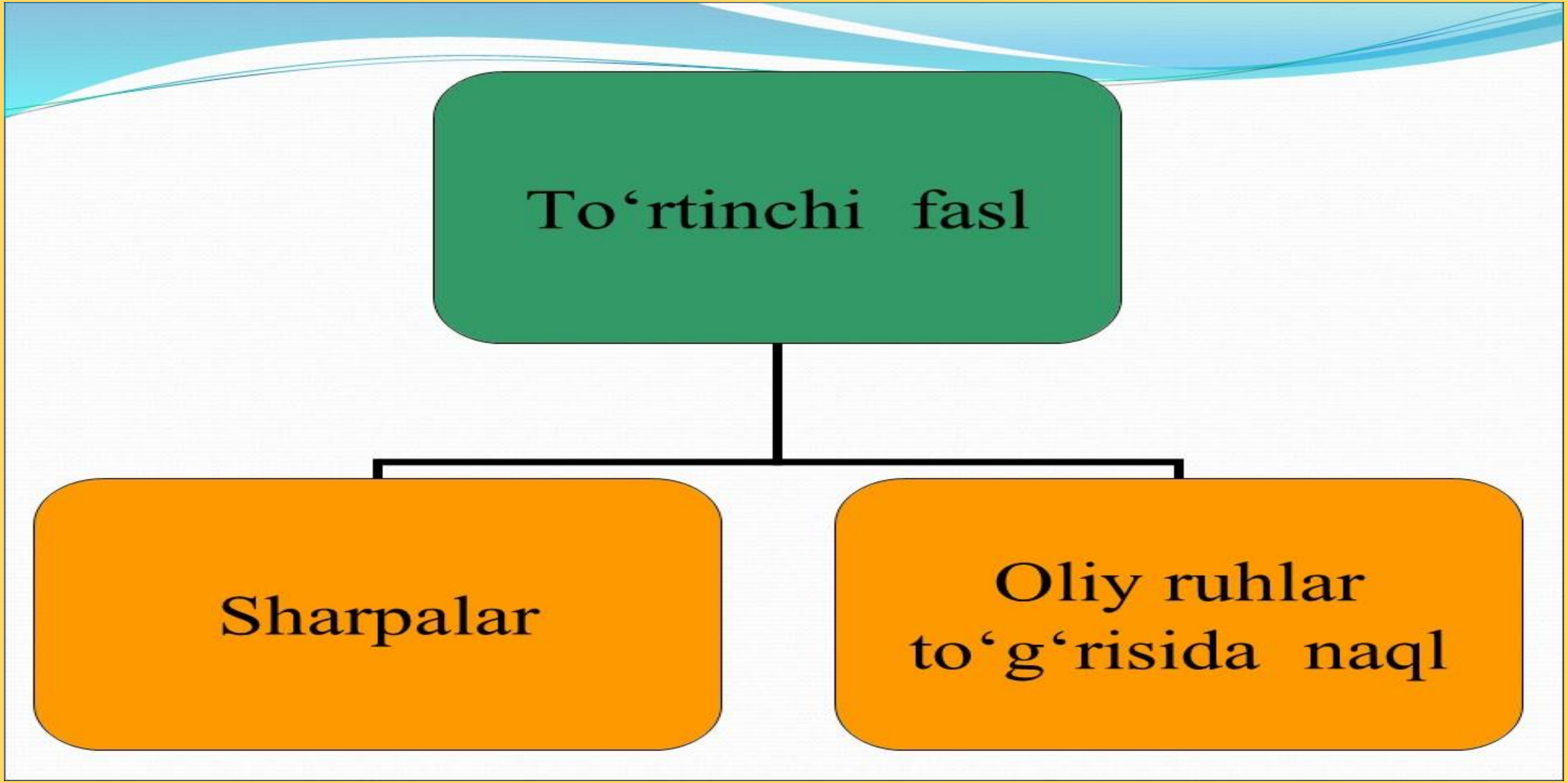
To‘rtinchi fasl
Sharpalar
Oliy ruhlar to‘g‘risida naql

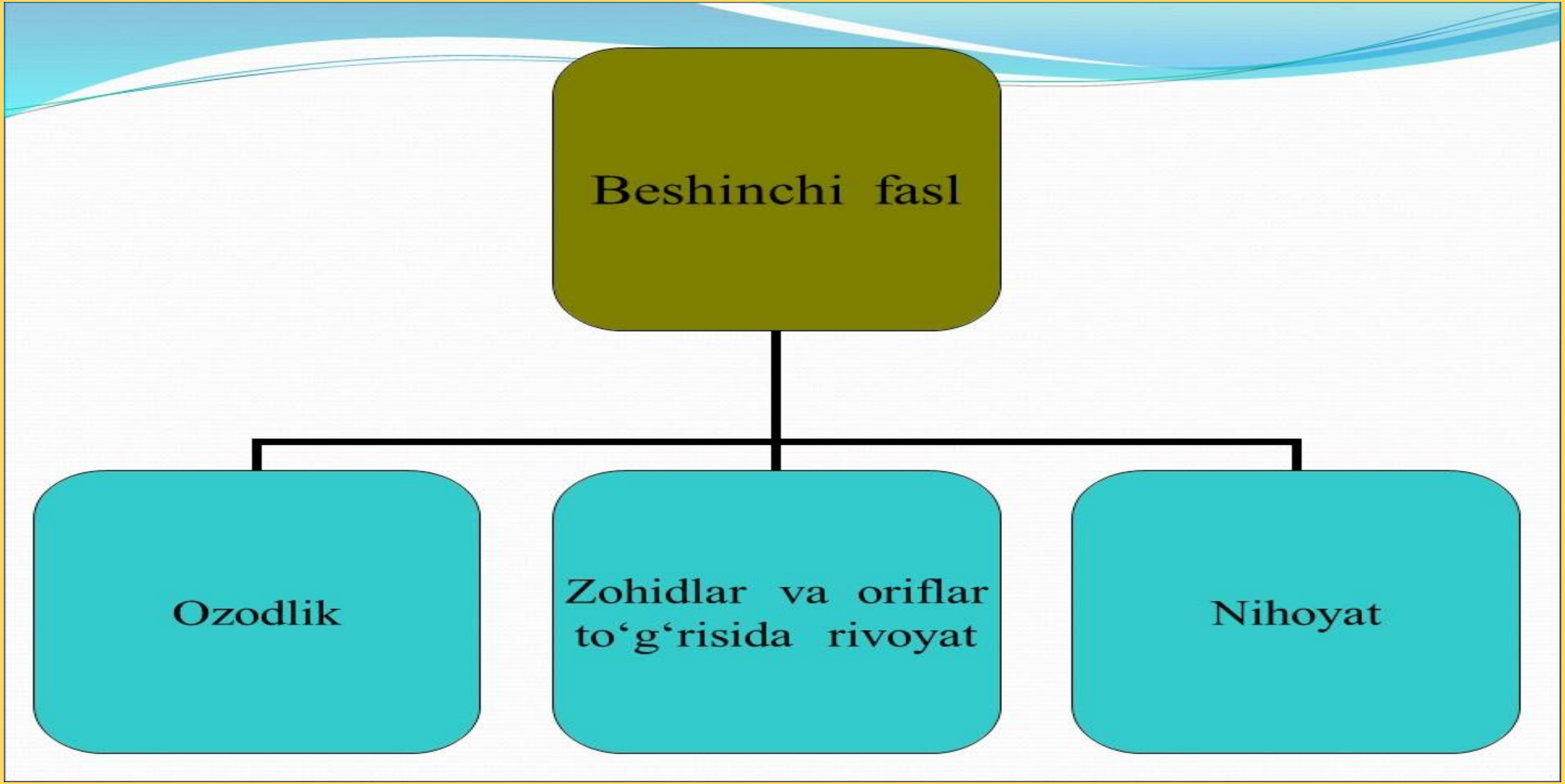

Beshinchi fasl
Ozodlik
Zohidlar va oriflar to‘g‘risida rivoyat
Nihoyat

IV.Yangi mavzuni mustahkamlash.

Yangi mavzuni mustahkamlashda o'quvchilarga shoirning she'rlaridan namunalar yozilgan tarqatmalar tarqatiladi. O'quvchilar she'rlarni tahlil qiladilar, ularning g'oyaviy- mazmunini o'g'zaki bayon qiladilar.

"Ruhlar isyoni" dostonidan parchalar o'qib guruhlararo musobaqa tashkil qilinadi. Bunda o'quvchilar bir-birlarining bilimlarini tekshirib o'z-o'zlarini baholaydilar. Darsning yanada esda qolarli bo'lishi uchun o'qituvchi tomonida shoir hayoti va ijodiga oid qo'shimcha savollar beriladi.

?
?
E.Vohidovning qaysi asarlarini bilasiz? Misollar keltiring.
?
?

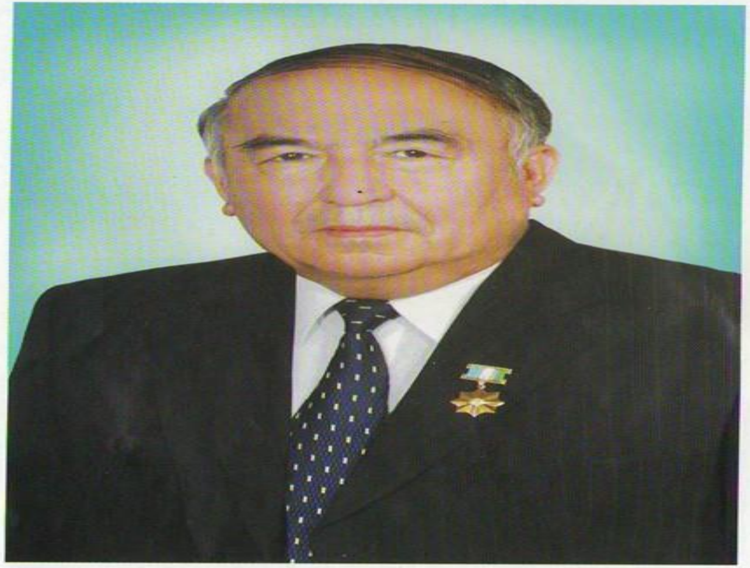

Халқ устозим мен эса толиб —
Сўз дурларин термоқдир ишим.
Одамларнинг ўзидан олиб,
Одамларга бермоқдир ишим.

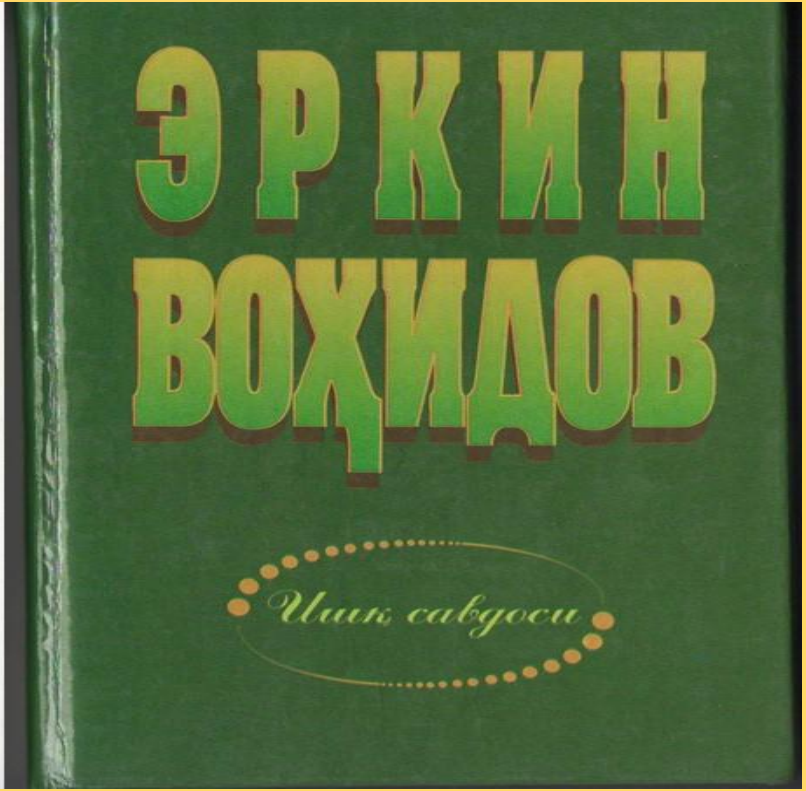

- Uyga vazifa: “Ruhlar isyoni” dostonini o‘qib esse yozish.